

Gorka Etxebarria Dueñas
Historialaria

Tulipanak eta udalak

Gau batez, lapur batzuek hesiaren gainetik jauzi egin zuten eta Charles d'Éclusen lorategi botanikoan sartu ziren. Leideneko Unibertsitateko irakasle hark Otomandar Inperiotik iritsita-ko lore berezi batzuk hazten baitzituen bertan: tulipanak. Ordura arte unibertsitatean ezkutatu-ta egon ziren lore eder haiek modako objektu bihurtu ziren XVII. mendearen hasieran. Merkatarari eta burgesen artean, tulipanik ederrenak izatea harrotasun eta aberastasun sinbolo bihurtu zen. Urte gutxiko epean, tulipanen erraboi-ak gora eta gora egin zuen. Obsesio bihurtu ziren tulipanak, elkarrizketa guztietan presente. Harik eta, 1637ko otsailean, burbuilak eztanda egin zuen arte.

“Tulipmania” deitu zena, lehen finantza krisia bezala da eza-guna. Herbehereetako Urrezko Aroan gertatu zen. Ondorengo finantza krisiak ere garai optimisten ondoren etorri dira. XIX. mendearen bukaerako krisia inperialismoaren harrotasun burges eta arrazistaren baitan gertatu zen. 1929ko *crash* izugarria, 20ko Hamarkada Zoriontsuaren bukaeran. 2008ko krisia, digitalizazioaren garai yuppie eta postmodernoan. Historian falta genuena, garai triste batean prozesu espekulatiboa zen...

Azken gainbehera ekonomikoaren ostean, ez gaude gehie-nok positibo. Errepikatu da, behin eta berriro, oraingo haurren bizi maila eta lan baldintzak, beren guraso eta aitona-amone-nak baino eskasagoak izango direla. Historiak orain joera hori balu bezala. Ezer egin ahalko ez balitz bezala. Baina historia ez da anonimoa. Berez, ez doa inora. Batera edo bestera jotzen ba-du, batzuen edo besteen interesak gailentzen direlako da. Po-

pulazioaren gehiengoaren egoera okertu egingo dela sinetsa-razi nahi digutenak, orain etxebizitzaren burbuila espekulatibo berri batean sartuta gauzkate. Eros ezazu etxe bat! Gero pobre-agoa izango zara eta ezingo duzu ordaindu! Aldi berean, turis-moaren eta gentrifikazioaren apologia da nagusi erakunde eta komunikabide nagusietan. Fenomeno espekulatiboari eziku-siarena egiten zaio eta guztiontzako aukera ekonomiko baili-ren saltzen dizkigute bai gentrifikazioa eta bai turismoa.

Bi prozesu horiek sakon gertatu diren hirietan, aldiz, argi ikusi da zeintzuk diren ondorioak. Batetik, alokairuen eta etxe-bizitzaren prezioaren igoera, eta, beraz, familiek soldaten zati ge-ro eta handiagoa erabiltzea bizileku duin bat izateko. Bestetik, jabetzak inbertsio funtsen eskuetan pilatzea. Fenomeno ho-riek ez dira berez gertatu, prozesuan zehar interes zehatz ba-tzuk gailendu direlako baizik. Berlineko herritarrak orain arte-ko tendentzia aldatzeko lanetan dabilta. Udalak funts espekulatiboaren esku dauden milaka etxebizitza desjabetu di-tzan eta modu publikoan kudea ditzan, erreferendum bat sus-tatzen ari dira.

Garai neoliberaletan, erakunde publikoak elitearen inte-resen bozgorailu akritiko izan dira. Berlineko herritarren adibidea jarraituz, udalek paper garrantzitsua hartu beharko dute aurrerantzean, gehiengoaren interesak defendatzeko ba-lioko badute. Udalek eta erakunde publikoek bizitza duinaren gutxienekoen berme bezala aldarrikatu eta berrasmatu behar dute beren burua. Helduleku positiboak behar ditugu, eta toki-ko erakundeek ilusioari ateak ireki behar dizkiote berriro. •

Iustrazioa: Jonbi EGURZEGI